

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Lämsä, Anna-Maija

Title: Tasa-arvo tavaksi työelämässä

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Lämsä, A.-M. (2017). Tasa-arvo tavaksi työelämässä. *Yritysetiikka*, 9(1), 2-3.
https://www.eben-net.fi/@Bin/182230/yritysetiikka_2017_01_web.pdf

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

■ Pääkirjoitus

Tasa-arvo tavaksi työelämässä

ANNA-MAIJA LÄMSÄ

Hiljattain ilmestynyt Maailman talousfoorumin vertailu 145 maassa kertoo, että tasa-arvon maailmanmestaruus meni Islantiin. Suomi on kolmannella sijalla. Muutkin Pohjoismaat pärjäävät hyvin. Raportin mukaan yksikään maa maailmassa ei ole saavuttanut tasa-arvoa. Vaikka Suomessa on tehty ansiokasta tasa-arvotyötä niin työpaikoilla kuin yleisemmin yhteiskunnassa jo pitkään, jotkut tasa-arvon ongelmat tuntuvat silti jatkuvan vuodesta toiseen. Työelämässä ongelmat liittyvät segregatioon, tiukasti pysyvään töiden ja asemien jakaantumiseen naisten ja miesten välillä.

Organisaation jäsenten samankaltaisuus on leimannut suomalaista työelämää. Suurimmalla osalla henkilöstöä on ollut suhteellisen samanlainen maailmankuva, ja työntekijät ovat olleet pääosin taustaltaan syntyperäisiä suomalaisia. Työelämä on kuitenkin muuttunut aikaisempaa monimuotoisemmaksi parin viime vuosikymmenen aikana. Merkittävänä muutoksena voidaan pitää maahanmuuttoa. Kun vuonna 1990 Suomessa asui vakituisesti reilut 26 000 ulkomaan kansalaista, vuoden 2015 lopussa vastaava luku oli noin 230 000 henkilöä. Vuonna 2015 ulkomaa-laistaustaisia oli lähes 340 000 henkilöä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kannalta on ongelmallista, että ulkomaa-laistaustaisen väestön työttömyysaste on korkeampi kuin suomalaistaustaisen. Eroja on myös eri maista tulevien välillä. Maahanmuuttajien työllistymisessä on myös eroja miesten ja naisten välillä. Maahanmuuttajamiesten työllisyystilanne on selvästi parempi kuin maahanmuuttajanaisten.

Tässä Yritysetiikan numerossa käsitellään mekanismeja, jotka yhtäältä synnyttävät työelämän tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ongelmia ja toisaalta voivat tarjota ratkaisuja ongelmiin. Ensimmäisessä artikkelissa Annamari Tuori pohtii sitä, miksi tasa-arvon ongelmista vaietaan kovin helposti työyhteisöissä ja miten tämä vaikeneminen ilmenee. Tuori myös esittää ratkaisuehdotuksia vaikenemisen kulttuurin vähentämiseksi. Toisessa artikkelissa Ari Salminen keskusteleekin korruptiosta ja sen monista muodoista. Salminen tuo artikkelissaan esille, että yksi suomalaisen

yhteiskunnan korruption muoto on niin sanotut hyvä veli -verkostot. Niistä pitäisi päästä eroon. Soilikki Viljasen, Pauli Juutin ja allekirjoittaneen artikkeli nostaa esille yhteiskunnalliset yritykset mahdollisuutena vähentää eriarvoistumista, lisätä ihmisten osallisuutta ja parantaa hyvinvointia. Tässä artikkelissa tarkastellaan dialogista etiikkaa yhteiskunnallisen yrityksen toiminnan lähtökohtana ja ihmisten yhdenvertaisen kohtelun perustana.

Tämä Yritysetiikan numero on tehty yhteistyössä Suomen EBENin ja Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) rahoittaman WeAll-tutkimushankkeen kanssa (Yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävä tulevaisuuden työelämä: politiikat ja toimintakäytännöt, tasa-arvo ja risteävät erot Suomessa, kotisivut: weallfinland.fi). WeAll-hankkeessa tarkastellaan suomalaista työelämää ja erityisesti työelämän tasa-arvoa ja eriarvoisuutta tuottavia mekanismeja. Hankkeeseen kuuluvat Helsingin yliopiston filosofian, historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksen sukupuolen oppiaine, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan Hanken. Hankkeella on yli 20 sidosryhmää, joista EBEN Suomi on yksi.

Muistathan laittaa kalenteriin varauksen 14.–16.6.2016. Silloin on Jyväskylän yliopistossa EBENin kansainvälinen vuosikongressi. Teema on kestävä tulevaisuuden työelämä. Yksi pääpuhujana on Sirpa Pietikäinen Euroopan parlamentista. Hän puhuu yritysetiikasta ja sosiaalisesta kestävydestä työelämässä. Kongressista löytyy lisätietoja toisaalla tässä lehdessä. Lämpimästi tervetuloa Jyväskylään. Antoisia luhetkiä Yritysetiikan parissa!

- Anna-Maija Lämsä on henkilöstöjohtamisen professori Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa.

Yritysetiikka

Yritysetiikka seuraa ja julkaisee liiketoiminnan, yritysten ja muiden organisaatioiden etiikan ja vastuullisuuden alaan liittyvää tutkimusta ja kehittämistä kotimaassa ja myös ulkomailla sekä ylläpitää ja virittää keskustelua alan kysymyksistä. Yritysetiikka on monitieteinen ja -alainen julkaisu, joka julkaisee etupäässä suomen kielellä kirjoitettuja tekstejä. Lehteä julkaisee EBEN Suomi ry – EBEN Finland rf (European Business Ethics Network, www.eben-net.fi), jonka tarkoituksena on edistää liiketoiminnan, yritysten ja muiden organisaatioiden sekä niissä toimivien ihmisten etiikan tuntemusta ja arvostusta sekä tasokasta keskustelua sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Lisäksi yhdistys edesauttaa etiikkaa koskevaa yhteiskunnallista vuoropuhelua ja etiikan tutkimusta.

EBEN Suomi ry – Finland rf on poliittisesti, aatteellisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, Suomeen rekisteröity yhdistys. Yhdistys on osa johtavaa eurooppalaista yritysetiikan verkostoa EBEN European Business Ethics Network (www.eben-net.org). Useimmissa Euroopan maissa toimii EBENin kansallinen yhdistys.

Toimitus

Päätoimittaja **Anna-Maija Lämsä**
Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Sähköposti: anna-maija.lamsa@jyu.fi
Puhelin: 040 555 3352

Toimittajat **Anna Heikkinen** ja **Johanna Kujala**
Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu
33014 Tampereen yliopisto
Sähköpostit: anna.l.heikkinen@uta.fi ja
johanna.kujala@uta.fi

Toimitusneuvosto

Liisa Mäkelä
Elina Riivari
Mika Skippari